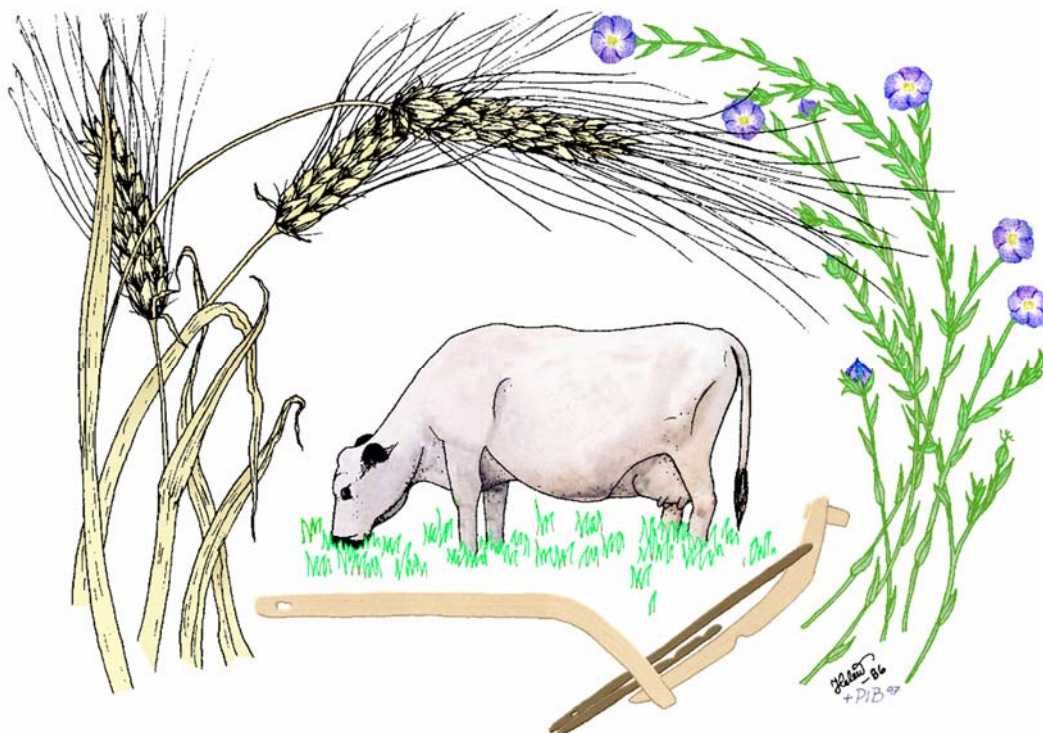

MILJÖARKEOLOGISKA LABORATORIET

RAPPORT nr. 2017-041

Markkemiska- och fysikaliska analyser av prover från Raä 1488, Kville sn., Tanums kommun, Bohuslän.

Samuel Eriksson

INSTITUTIONEN FÖR IDÉ – OCH SAMHÄLLSSTUDIER

Markkemiska- och fysikaliska analyser av prover från Raä 1488, Kville sn., Tanums kommun, Bohuslän.

Samuel Eriksson, Miljöarkeologiska laboratoriet i Umeå

Bakgrund

Provmaterialet är insamlat i samband med en förundersökning inom gravfältet Kville 1488. Målet med provtagning och analys är att ytterligare klargöra anläggningarnas funktion, söka spår efter gravläggning samt om möjligt bedömma bevarandeförhållanden för makrofossil, ben och metaller.

Provmaterial och information har tillhandahållits av Stig Swedberg, Kulturlandskapet.

Provbehandling

Innan analys torkas prover i 30°C, varefter det homogeniseras genom mortling och sällning genom ett 1,25 mm såll. Vid provförbehandlingen tillvaratas eventuella fynd och kol och järnutfällningar noteras vid förekomst. Analysen är utförd av Samuel Eriksson.

Proven analyserades med avseende på 5 markkemiska/ fysikaliska parametrar. De 5 parametrarna är:

1. Fosfatanalys, Cit-P enligt Arrhenius och Miljöarkeologiska laboratoriets citronsyrametod. Fosfathalten anges som ppm P ($\text{mg}\cdot\text{kg}^{-1}$) torrsvikt extraherad med citronsyra (2 %).
2. Fosfatanalys efter oxidativ förbränning, Cit-POI. Fosfathalten anges som ppm P ($\text{mg}\cdot\text{kg}^{-1}$) torrsvikt, extraherad med citronsyra (2 %) efter förbränning av provet vid 550°C (Engelmark och Linderholm, 1996).
3. Organisk halt, LOI (Loss on ignition, %) bestämd genom förbränning av provet vid 550°C i 3 timmar. Halten anges i procent av torrt prov.
4. Magnetisk susceptibilitet, MS (SI) är analyserad med ett Bartington system, (MS3 och MS2B mätcell). Susceptibiliteten anges som $\chi_{\text{f}} 10^{-8} \text{ m}^3 \text{ kg}^{-1}$ massspecifik susceptibilitet, per 10 g jord (Dearing 1994, Thomson och Oldfield, 1986). Med MS menas magnetiserbarheten hos ett material, dvs. i vilken omfattning ett jordprov förstärker ett pålagt magnetiskt fält.
5. Magnetisk susceptibilitet efter oxidativ förbränning vid 550°C, MS550 (SI) är analyserad med ett Bartington system, (MS3 och MS2B mätcell) och anges som $\chi_{\text{f}} 10^{-8} \text{ m}^3 \text{ kg}^{-1}$ massspecifik susceptibilitet, per 10 g jord (Dearing 1994, Thomson och Oldfield, 1986).

Resultat

Totalt analyserades 17 prover med avseende på 5 parametrar, analysresultat återfinns i tabell 1.

Tabell 1. Fullständiga analysresultat.

MALNo	Prov	Anl.	Djup (cm)	Typ	Fältanteckning	MS	MS550	CitP	CitPOI	Pkvot	LOI
17_0033_001	1	A6				180	554	55	301	5,5	14,3
17_0033_002	2	A6				166	336	48	262	5,5	9,6
17_0033_003	3	A6				145	299	68	330	4,9	14,3
17_0033_004	4	A2				221	443	73	266	3,7	15,7
17_0033_005	5	A2				200	820	101	484	4,8	30,6
17_0033_006	6	A1				24	372	20	284	13,8	24,5
17_0033_007	8	A4				235	366	82	314	3,8	14,7
17_0033_008	9	A4				174	451	69	458	6,6	21,5
17_0033_009	10	A4				173	353	52	323	6,2	17,4
17_0033_010	11	A1				79	427	32	248	7,8	30,1
17_0033_011	12	A1			Nära myrstack	35	255	43	242	5,7	21,3
17_0033_012	13	A1			Nära myrstack	182	404	28	389	13,7	25,8
17_0033_013	14	A7	15	Kontrollprov	Ca 0,05 över berg	15	265	23	487	21,1	26,2
17_0033_014	15				Tallförna på berg	58	1403	32	341	10,6	79,9
17_0033_015	16		10	Kontrollprov	Ca 0,02 över berg	38	74	12	265	21,7	19,2
17_0033_016	17	A5	3		Över berg	233	398	75	233	3,1	19,6
17_0033_017	18	A5	3		Över berg	277	466	134	172	1,3	11,1

Halten oorganiska fosfater indikerar möjlig kulturpåverkan i prov 17_0033_017, anläggning A5. De relativt höga värdena för MS är troligast berggrundsberoende i kombination med ett tunnt jordtäckte. Genomgående höga organiska halter beror troligen på att proverna tagits i en humös A-horisont med inblandning av förna.

Utifrån informationen och analysdata är det svårt dra några säkra slutsatser om bevarandeförhållanden. Ett tunnt jordlager med stora inslag av recent organiskt material, eventuellt i kombination med rörligt markvatten ger generellt inte goda bevarandeförhållanden för ben, makrofossil eller metaller.

MAL
Miljöarkeologiska laboratoriet
Umeå Universitet
901 87 UMEÅ
090-786 50 00
www.umu.se/envarchlab
mal@umu.se